

**Euroopan unionin
osarahoittama**

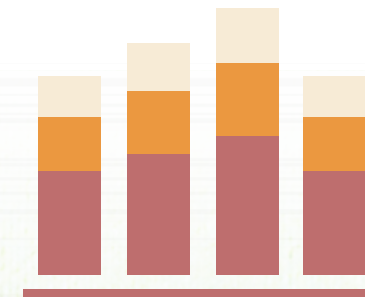

KESKI-POHJANMAAN LIITTO
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

**Keski-Pohjanmaan
Vastuullisuuskumppanit**

TALOUDELLINEN VASTUULLISUUS

Hanna Tölli ja Kati Hyvönen

Vastuullisen liiketoiminnan kehittäminen

Sosiaalinen kestävyys ja yhteisöllisyys

Centria-ammattikorkeakoulu

TALOUDELLINEN VASTUULLISUUS -BINGO

Rasti ruutu, jos olet tehnyt asian tällä viikolla.

**Jos sinulla on vaaka-, pysty- tai vinorivi täynnä rasteja (5),
huuda bingo!**

B I N G O

Osallistuin etäyhteydellä	Lainasin jotakin	Jaoin osaamistani yhdistyksen sisällä	Jaoin materiaalia digitaalisesti	Mitoitin toimintaa jaksamisen mukaan
Käytin vanhat tarvikkeet loppuun	Osallistuin talkoisiin	Toimin yhteistyössä	Mietin ostoksen tarpeellisuutta	Muistin kiittää vapaaehtoisia / osallistujia
Mietin mikä on olennaista	Suunnittelin etukäteen	Järjestelin vapaaehtoisten aikataulut sujuviksi	Vältin päällekkäistä työtä	Ehdotin yhteis-hankintaa
Selvitin varain-hankinnan vaihtoehtoja	Järjestin yhdistyksen tavaroita tai dokumentteja	Kysyin apua	Harkitsin erilaisia mahdollisuuksia	Päivitin vanhaa materiaalia uuden hankkimisen sijaan
Kannustin muita vastuullisuuteen	Hyödynsin yhteistyötahon osaamista	Osallistuin yhteiseen suunnitteluun	Mietin mitä opimme	Perustelin hankintaa

- Taloudellinen vastuu ei ole vain rahaa. Mitä resursseja meillä on käytössä?
- Miten käytämme näitä resursseja järkevästi ja tarkoituksenmukaisesti?
- Teemmekö asioita, joista on oikeasti hyötyä?
- Miten resurssit jakautuvat arjessa?
- Kuka tekee, kuka ehtii, kuka kuormittuu?
- Miten varmistamme, että resurssit riittävät myös jatkossa?

Pidetään
huolta luonnosta ja
ilmastosta.

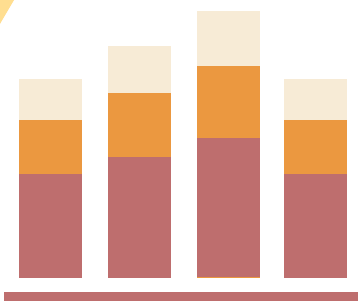
YMPÄRISTÖVASTUULLISUUS

Kohdellaan
toisiamme reilusti
ja autetaan heikommassa
asemassa olevia.

SOSIAALINEN VASTUULLISUUS

Käytetään rahaa
ja resursseja viisaasti ja
reilusti.

TALOUDELLINEN VASTUULLISUUS JA HYVÄ HALLINTOTAPA

Arvostetaan
omaa ja muiden kulttuuria ja
pidetään huolta
monimuotoisuudesta.

KULTTUURINEN VASTUULLISUUS

“Piethän huolta ihmisistä ja luonnosta, olhan ihmisittäin eikä törsätä”

- monipuolinen varainhankinta ja monikanavainen rahoitus

- yritysten avoimuus tuotteiden alkuperästä
- paikallisilta yrityksiltä ostaminen
- reilu kauppa

- resurssien järkevä käyttö

- tavaroiden korjaaminen ja huoltaminen

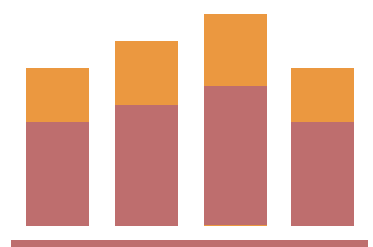
- yhteishankinnat

- palkkasuosituksen mukainen palkkaus

- yhdenvertainen palkitseminen

- oikeudenmukainen ja läpinäkyvä hallinto

- vain tarpeellisen ostaminen

**Käytetään rahaa
ja resursseja viisaasti ja
reilusti.**

**TALOUDELLINEN VASTUULLISUUS
JA HYVÄ HALLINTOTAPA**

TALOUDELLISTA VASTUULLISUUTTA ON...

- käyttää yhteisiä resursseja järkevästi ja reilusti
- tietoisesti valita mitä tehdään ja mitä jätetään tekemättä
- kuormituksen ja vastuun reilu jakautuminen
- avoin tieto siitä, mitä resursseja kuluu ja mihin
- resurssien käyttö niin, että ne tukevat toiminnan tarkoitusta ja ihmisten hyvinvointia

TALOUDELLINEN VASTUULLISUUS EI OLE...

- vain säästämistä ja pihistelyä
- vain talousvastaavan asia
- aina halvimmallalla tekemistä
- talkoohengen venyttämistä
- numeroita irti arjesta ja ihmisistä

MIKSI TALOUDELLISELLA VASTUULLISUUDELLA ON MERKITYSTÄ

Varmistaa resurssien riittävyyden nyt ja tulevaisuudessa:

- auttaa kohdentamaan rahaa, aikaa ja ihmisten panosta oikein
- auttaa ehkäisemään uupumista ja epäreilua kuormitusta
- auttaa tekemään vaikuttavaa ja kestäväää toimintaa

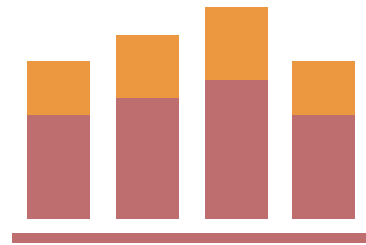
MIHIN KÄYTTÄMME TÄLLÄ HETKELLÄ ENITEN RESURSSEJA

– ja onko se meille tärkeintä?

Mitä resursseja meillä on?

Valitse ja täydennä.

Inhimilliset ja sosiaaliset

- Vapaaehtoistyö
- Jaksaminen
- Luottamus ja yhteishenki
- Motivaatio ja innostus
- Sitoutuminen
- Moninaisuus ja erilaiset näkökulmat

Näillä muut resurssit muuttuvat toiminnaksi.

Tiedolliset ja toiminnalliset, aineettomat

- Osaaminen, tieto ja kokemus (hiljainen tieto, opitut käytännöt)
- Oppiminen ja kehittymiskyky
- Johtamis- ja päätöksentekokyky
- Toimivat käytännöt ja prosessit
- Toimiva viestintä (sisäinen ja ulkoinen)
- Yhdistyksen tarina, arvot ja tarkoitus
- Maine ja uskottavuus
- Brändi ja näkyvyys
- Aika

Määrittävät, kuinka tehokkaasti muita resursseja käytetään.

Aineelliset

- Raha
- Materiaalit ja tarvikkeet
- Tilat
- Digitaaliset välineet ja alustat
- Dokumentit, suunnitelmat, ohjeet ja mallit

Helpoimmin mitattavia, mutta eivät yksin riitä.

Ulkoiset

- Yhteistyö ja kumppanuudet
- Kontaktit ja verkostot
- Vaikuttamismahdollisuudet
- Saavutettavuus (maantieteellinen, kielellinen, taloudellinen)
- Ympäristö, yhteiskunta ja toimintaympäristön tuki

Voivat moninkertaistaa tai rajoittaa muiden resurssien käyttöä.

Miten tunnistamme resurssit?

TUNNISTA HUKKA YHDISTYKSEN ARJESSA

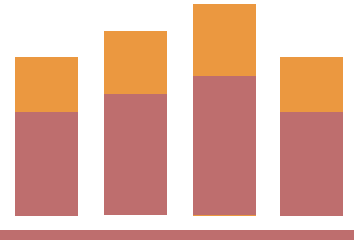
Muistele ensin, miksi yhdistykseenne on olemassa.

Pohdi yhdistykseenne resurssien käytön tilannetta tilannetta eri näkökulmista vastaamalla taulukkoon.

Hukkaammeko resursseja?

Valitse ja täydennä resurssien
pohjalta.

Inhimilliset ja sosiaaliset

- Ihmisten ja osaamisen hukka
- Jaksamisen hukka
- *Samat henkilöt tekevät aina kaiken*
- *Osaaminen jää käyttämättä, ei tiedetä, mitä osaamista on*
- *Ideoita ei hyödynnetä*
- *Talkoohenkeä venytetään liikaa*
- *Uupumista pidetään normaalina*
- *Ei uskalleta sanoa "nyt ei"*
- *Ristiriidat jätetään selvittämättä*
- *Kommunikaatio-ongelmat*

Tiedolliset ja toiminnalliset, aineettomat

- Ajan ja työn hukka
- Tiedon hukka
- *Tehdään asioita, joihin kukaan ei enää ehdi tai joita kukaan ei tarvitse*
- *Unohdetaan ydintehtävä*
- *Palavereja, joissa päätöksiä ei synny*
- *Tulee virheitä*
- *Työ tehdään kiireessä uudelleen*
- *Sama asia selvitetään moneen kertaan*
- *Tieto on yhden ihmisen päässä*
- *Dokumentointia ei tehdä*

Aineelliset

- Aineellinen ja rahallinen hukka
- *Hankitaan tavaraa harvoin käytettäväksi*
- *Maksetaan jostain, mitä voisi jakaa tai lainata*
- *Resursseja sitoutuu toimintaan, joka ei enää tue tarkoitusta*

Ulkoiset

- Yhteistyön hukka
- *Tehdään yksin se, minkä voisi tehdä yhdessä*
- *Kumppaneita ei hyödynnetä*
- *Päällekkäistä toimintaa samalla alueella*
- *Ei tunneta jäsenten verkostoja*

Mitä hukkaa havaitsit? Mitä on tehtävissä? Mitä resursseja ratkaisu vaatii? Miten muutoksia seurataan ja mitataan?

TALOUDELLINEN VASTUULLISUUS - NYKYTILAN HAHMOTTAMINEN

KUMPPANIT JA YHTEISTYÖ

- Kenen kanssa voisimme jakaa resursseja?
- Teemmekö asioita yksin, jotka voisi tehdä yhdessä?
- Miten kumppanuudet tukevat resurssien järkevää käyttöä?

KESKEINEN TEKEMINEN JA TARKOITUS

- Mitä yhteiskunnallista hyötyä tuotamme?
- Mikä toiminnassamme tuottaa eniten arvoa kohderyhmille ja yhteisölle?
- Mitä ilman toiminta ei täyttäisi tarkoitustaan?
- Miten taloudellinen toiminta tukee perustehtävää?
- Mihin tekemiseen resursseja kuluu eniten?
- Mihin resurssien käytön tulisi ensisijaisesti keskittyä?
- Mikä tekeminen tukee suoraan tarkoitusta, mikä vähemmän?
- Mitä voisimme tehdä kevyemmin tai harvemmin?

KESKEISET RESURSSIT

- Mistä resurssit tulevat? Keiden resursseja käytämme? (jäsenet, vapaaehtoiset, lahjoittajat, rahoittajat)
- Mitkä resurssit ovat meille kriittisimpiä juuri nyt? (ihmiset, aika, raha, osaaminen, tilat, verkostot)

ARVOLUPAUS

- Miten varmistamme tarkoituksenmukaisen resurssienkäytön?
- Miten toiminta on kustannustehokasta mutta vaikuttavaa?
- Miten osoitamme luotettavuutta?
- Onko toimintamalli taloudellisesti ja inhimillisesti kestävä?
- Miten arvioimme resurssien käyttöä jälkikäteen?
- Mistä opimme eniten?
- Mitä asioita voisimme tehdä fiksummin?

KOHDERYHMÄT JA SIDOSRYHMÄT

- Keneen raha- ja resurssipäätökset vaikuttavat? (jäsenet, kohderyhmät, asiakkaat, rahoittajat, kunta/ hyvinvointialue, yhteistyökumppanit)
- Keitä varten toimimme oikeasti?
- Kenen tarpeet ohjaavat rahankäyttöä?
- Onko meillä "hiljaisia" kohderyhmiä, joita emme tavoita?
- Keihin resurssien käyttö vaikuttaa välillisesti?

NÄKYVYYS JA TAVOITTAMISEN TAVAT

- Miten ihmiset löytävät meidät? (some, uutiskirje, nettisivut, tapahtumat, kohtaamiset, ryhmätoiminta, palvelut, verkostot)
- Minkä verran resurssia käytämme näihin ja miksi?
- Mitkä tavat ovat vaikuttavimpia vs. kalleimpia?

OSALLISUUS JA SITOUTUMINEN

- Miten pidämme jäsenet ja toimijat mukana?
- Miten ihmiset voivat vaikuttaa?
- Panostammeko uusien tavoittamiseen vs. sitouttamiseen?
- Jakautuvatko resurssit ja vastuut reilusti?
- Onko toimintaan mahdollista osallistua eri elämäntilanteissa?
- Miten huomioimme päätöksissä ne keiden resursseja käytämme? Entä ne, joihin tekemisemme vaikuttaa?

- KUSTANNUKSET JA PANOKSET

- Mitkä ovat suurimmat resurssipanokset (ei vain raha)?
- Ovatko panokset oikeassa suhteessa saavutettuun hyötyyn?
- Mitä maksaa se, että joku kuormittuu liikaa?

HUKKA JA TEHOTOMUUS:

- Missä kuluu aikaa, energiaa tai rahaa ilman selkeää hyötyä?
- Missä tehdään päällekkäistä tai turhaa?
- Missä kuormitus kasautuu samoille ihmisille?

+ TULOT JA MAHDOLLISTAJAT

- Missä resursseissa olemme vahvoja?
- Mikä resurssi on niukka tai haavoittuva?
- Ovatko resurssimme monipuolisia ja ennakoitavia?
- Rahoitus mahdollistaa toimintaa, mutta tuoko se myös rajoituksia?

RESURSSIT = MAHDOLLISUUS

Keskity siihen, mitä on. Mieti myös mitä voisi olla, ja miten siihen voisi päästä.

Taloudellinen vastuullisuus on työkalu: tapa käyttää aikaa, osaamista, rahaa ja energiaa viisaammin.

- Kokeile luovasti
- Yhdistele resursseja uudella tavalla
- Uskalla päästää irti siitä, mikä ei enää palvele tarkoitusta

Valitkaa yksi pieni asia, jonka teette tästä eteenpäin fiksummin!

Vaikuttaako yhteiskunnan muutos arvoihimme? Entä ydintehtäväämme?